

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

23.2.2005

B6-0147/2005

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suulise vastuse saamiseks esitatud küsimuse B6-0013/2005 alusel

vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5

Esitaja: Joseph Daul ja Jean-Claude Fruteau

põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni nimel

Suhkruturu ühise korralduse eelseisev reform

Euroopa Parlamendi resolutsioon suhkruturu ühise korralduse eelseisva reformi kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 19. juuni 2001. aasta määrust (EMÜ) nr 1260/2001 suhkrusektori turgude ühise korralduse kohta¹;
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatise nõukogule ja Euroopa Parlamendile Euroopa jaoks säästva põllumajandusmudeli väljatöötamise ja eriti suhkrusektori reformimise kohta (KOM(2003)0554 ja KOM(2004)0499);
- võttes arvesse ühenduse suhkrueeskirjade reformivalikutest tuleneva mõju uuringuid (SEK(2003)1022);
- võttes arvesse 3. protokolli AKV suhkruga kohta², India eritariifkvooti³, ühenduse üldiste tariifsete soodustuste kava (määrus (EÜ) nr 2501/2001)⁴ ja EBA-algatust ("kõik peale relvade") (määrus (EÜ) 416/2001)⁵;
- võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 1. novembri 2001. aasta⁶ ja 21. märtsi 2002. aasta resolutsioone suhkruga kohta⁷;
- võttes arvesse nõukogu 18. septembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 2007/2000, millega kehtestatakse erandlikud kaubandusmeetmed Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate maade ja territooriumite suhtes ja muudetakse määrust (EÜ) nr 2820/98;
- võttes arvesse nõukogu 20. novembri 2000. aasta määrust nr (EÜ) 2563/2000, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2007/2000 laiendades, endisele Jugoslaavia Makedoonia vabariigile ja Jugoslaavia Liitvabariigile Euroopa Liidu stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes kehtivad erandlikud kaubandusmeetmed, ning muudetakse määrust (EÜ) nr 2820/98;
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni esitatud üldiste tariifsete soodustuste kava läbivaatamise ettepanekuid (KOM(2004)0461 ja KOM(2004)0699);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 299 lõiget 2;
- võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5;

---

¹ EÜT L 178, 30.6.2001, lk 1.

² EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

³ Nõukogu otsus 2001/870/EÜ – kirjavahetuse teel sõlmitud leping Euroopa Ühenduse ja India Vabariigi vahel, EÜT L 325, 8.12.2001, lk 21.

⁴ EÜT L 346, 31.12.2001, lk 1.

⁵ EÜT L 60, 1.3.2001, lk 43.

⁶ EÜT C 78, 2.4.2002, lk 79.

⁷ EÜT C 231, 27.9.2002, lk 48.

- A. arvestades, et Euroopa Liidu poolt Doha vooru raames võetud kohustused nõuavad tollimaksude alandamist ning tootmis- ja eksporditoetuste vähendamist; arvestades, et võetud kohustused ning vajadus ajakohastada kogu vastavat sektorit, muutes seda konkurentsivõimelisemaks, nõuavad suhkruturu ühise korralduse reformimist;
- B. arvestades, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) vaekogu poole pöördumine mõjutab kvootide vähendamise määra, muutes vajalikuks arutelu C-suhkru tuleviku üle;
- C. arvestades, et AKV riikide ja Indiaga sõlmitud sooduskokkulepete alusel kohustub Euroopa Liit importima nendest riikidest tagatud hindadega kindlaksmääratud koguse suhkrut;
- D. arvestades, et kui EBA algatust ("kõik peale relvade") kohaldatakse praeguses sõnastuses, võib see tekitada suhkru massilise sissevoolu Euroopa turule, eriti kauba ebaseadusliku kolmnurkliikumise teel, mille käigus reeksportitakse Euroopasse eelnevalt maailmaturu hindadega ostetud suhkrut; arvestades, et selliseid tehinguid on peaaegu võimatu tõendada ning selline import ohustab ühise turukorralduse ühtsust ja tasakaalu, samuti kahjustab niisugune pettus Euroopa maksumaksjaid;
- E. arvestades, et kuigi EBA-algatuse eesmärgid on õilsad, ei taga see vähimarenenud riikide majanduslikku ega sotsiaalset arengut, kuna kaupade kolmnurkliikumise tõenäoline kasv tooks kasu ainult nendele kolmandatele riikidele, mis on juba konkurentsivõimelised; arvestades, et suhkru puhul pole EBA-algatus majanduslikult põhjendatud, kuna vähimarenenud riikide suhkru ekspordi kasv Euroopasse tooks Euroopas kaasa suhkru hinna langemise, mis on vastuolus vähimarenenud riikide huvidega;
- F. arvestades, et selle tagajärjel taotlevad vähimarenenud riigid EBA algatuse ("kõik peale relvade") ümberkorraldamist ning lisaks kaotab üldiste tariifsete soodustuste mitmeaastane kava kehtivuse 31. detsembril 2005. aastal;
- G. arvestades, et nõukogu määrused (EÜ) nr 2007/2000 ja 2563/2000 andsid Lääne-Balkani riikidele tollimaksuvaba ja piiramatut juurdepääsu Euroopa Liidu suhkruturule, mis on kaasa toonud suhkruiimpordi ennenägematu kasvu nendest riikidest, eelkõige kaupade ebaseadusliku kolmnurkliikumise näol, mille käigus reeksportitakse Euroopa Liitu eelnevalt maailmaturu hindadega ostetud suhkrut;
- H. arvestades, et tulevikus on võimalik Lääne-Balkani riikide ühinemine Euroopa Liiduga, mistõttu ei ole soovitatav ega mõistlik luua majanduslikult elujõuetut ülemäärast suhkrutootmisvõimsust, stimuleerides seda sooduskohtlemisega;
- I. arvestades, et ühise põllumajanduspoliitika üks tähtsamaid eesmärke on põllumajanduse mitmekesisemaks muutmine kõikjal liidus; arvestades, et vastavalt Euroopa põhiseaduse eelnõule ja Lissaboni strateegiale peab see aitama tagada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa rahuldavat elatustaset; arvestades, et Lissaboni strateegias rõhutatakse vajadust parandada tööhõive taset ja kvaliteeti ning tagada suurem sotsiaalne ühtekuuluvus; leides Luxembourg'i (1997) ja Berliini (1999) Euroopa Ülemkogu resolutsioonide põhjal, et põllumajandusega tuleb jätkuvalt tegeleda kogu Euroopa territooriumil, muuhulgas ka vähemsoodsaates piirkondades;

- J. rõhutades Brüsseli (2002) Euroopa Ülemkogu resolutsiooni tähtsust, milles sedastatakse, et reformid tuleb läbi viia viisil, mis arvestab igati vähemsoodsate piirkondade eriprobleeme, ning samal ajal tuleks teha jõupingutusi Euroopa põllumajandustootmise säilitamiseks jätkusuutliku ja konkurentsivõimelisena;
- K. arvestades, et vastavalt 24.–25. oktoobri 2002. aasta Brüsseli Euroopa Ülemkogu lõppjäreldest väljendatud nõudmistele tuleb jätkuvalt arvestada ELi ebasoodsates piirkondades asuvate tootjate vajadustega;
- L. arvestades, et suhkruturu ühise korralduse reform peaks tagama, et hinnad fikseeritakse tasemel, mis annab piisava sissetuleku nii ühenduse tootjatele kui ka AKV riikides ja vähimarenenud riikides asuvatele tarnijatele;
- M. arvestades, et Euroopa Komisjoni teatises esitatud ettepanekute elluviimine rikuks suhkrusektori praegust tasakaalu ning ohustaks nii ühenduse tootjaid kui ka vähimarenenud riikide tarnijaid ja AKV tootjaid;
- N. arvestades, et Euroopa Komisjoni kava alandada hindu ja vähendada kvoote tooks suhkrusektoris osalejatele kaasa sissetulekute laastava vähenemise, toomata tarbijatele suure tõenäosusega kaasa mingitki tegelikku kasu, nagu on juba juhtunud varasemate reformide puhul, mille korral tooraine hinna alandamine ei toonud kaasa tarbijahindade alandamist;
- O. arvestades, et suhkrurookasvatusel on teatud äärepoolseimates piirkondades äärmiselt oluline sotsiaal-majanduslik roll; arvestades, et see on piirkondades, mis juba kannatavad asutamislepinguteski tunnustatud eriomase ja püsiva struktuurilise halvemuse tõttu, mitmeotstarbeline ja talupidajate sissetuleku suhtes asendamatu kultuurtaim;
- P. arvestades, et suhkrutootmise kasv teatud juhtivates suhkruroogu tootvates riikides avaldab keskkonnale tõsist mõju, eriti vihmametsade hävitamise, maapinna erosiooni ning loodusvarade, vee, pinnase jne kuritarvitamise näol;

Reformi siseaspektid

1. rõhutab, et suhkrusektori ettevõtjad vajavad konkurentsivõime tõstmiseks vajalike investeeringute tegemiseks piisavat ennustatavust; peab seetõttu oluliseks, et komisjon selgitaks juba praegu oma kavatsusi 2008. aastale järgneva perioodiks; soovib vältida ühise turukorralduse reformi muutmist kuni 2012. aasta lõpuni;
2. tervitab reformi eri võimaluste mõjude laiendatud hindamist komisjoni poolt; märgib siiski kahetsusega, et nimetatud dokumendis ei käsitleta reformikava täpseid tagajärgi eri liikmesriikides ja tootmispiirkondades, eelkõige seoses tööhõivega antud sektoris;
3. palub komisjonil viia kiiresti läbi üksikasjaliku uuringu mõju kohta, milles toodaks välja kõnealuste reformide sotsiaalmajanduslik mõju, samuti nende tagajärjed suhkrupeditootjate ja antud sektori töötajate jaoks ning ELi teatud maapiirkondade tühjaksjäämisele; palub komisjonil laiendada uuringut ka reformi võimalikele mõjudele

teraviljaturule;

4. märgib, et komisjoni pakutud suhkru hindade alandamine läheb WTO eeskirjade täitmise nõuetest kaugemale; nõuab seetõttu hindade alandamise piiramist ainult rangelt vajalikule, et saavutada ja säilitada ELis vastavalt WTO eeskirjadele jätkusuutlik, tõhus ja tugev suhkrutootmine; leiab, et kvootide vähendamisel peab kehtima sama põhimõtte ning hindade alandamise ja kvootide vähendamise kumulatiivne mõju muudab küsitavaks sektori elujõulisuse nii kõige haavatavamates kui ka kõige konkurentsivõimelisemates piirkondades;
5. leiab, et komisjoni pakutud võrdlushindade süsteem ei ole elujõuline ega taga turu stabiilsust; teeb seepärast ettepaneku säilitada praegune hinnatoetussüsteem "turvavõrguna", et vältida tõsise tasakaalustamatuse teket suhkruturul;
6. märgib, et kvootide omandiõiguse küsimus ei ole veel õiguslikult kindlaks määratud; palub komisjonil seda küsimust kiiresti selgitada;
7. on seisukohal, et komisjoni pakutud kvootide ülekandmise süsteem ei vasta konkurentsivõime, tööhõive ja ühendusesisese solidaarsuse eesmärkidele; lükkab nimetatud süsteemi tagasi, kuivõrd see ohustab kõige haavatavaid, eelkõige töökohtade ja tootmistegevuse vastuvõetamatu ümberpaigutamise kaudu;
8. palub komisjonil kaaluda Euroopa Liidu hallatava eriotstarbelise fondi moodustamist, mis võimaldaks soovijatel süsteemist mõistlikel tingimustel lahkuda, müües kvoodid vabatahtlikult, stimuleeriva ja aja jooksul alaneva hinnaga ning piiratud ajavahemiku jooksul Euroopa Liidule, misjärel need koheselt tühistatakse; pakub välja rahastamisvalemi, mis on eelarve seisukohast neutraalne ning hõlmab sektori osalisi ja ka turgu;
9. leiab, et kvoodid on kohane vahend tootmise tasakaalustatud arengu saavutamiseks kogu ühenduses ja et neid tuleks sellel eesmärgil kasutada; peab vajalikuks, et õigusakti ettepanekus sisalduks ka liikmesriigis säilitatava tootmise miinimumkvoodi mõiste;
10. palub komisjonil võtta tagasi ettepaneku, mis käsitleb kvootide liikmesriikidevahelist ülekandmist;
11. rõhutab, et uued liikmesriigid ühinesid Euroopa Liiduga kohustuste alusel, mille täitmine on nõudnud märkimisväärseid jõupingutusi; teeb komisjonile ettepaneku kaaluda korraldust, mis väldiks nende riikide liigset kannatamist kvootide vähendamise tõttu; juhib sellega seoses tähelepanu suurele erinevusele B-kvoodi määramise viisis uute liikmesriikide puhul; tervitab komisjoni ettepanekut maksta uute liikmesriikide suhkruproduktidele täielikku hüvitist;
12. rõhutab, et reform peaks sobima kokku WTO eeskirjadega, kuid peaks ka tagama tasakaalu ühenduse suhkruturul, tootmise jätkumise ja talupidajate elatustaseme kaitse;
13. leiab, et eksporditoetuste eeldatav kärpimine või kaotamine ei tohi kaasa tuua ühenduse eelarvevahendite kokkuhoidu, vaid seda tuleks kasutada sektori heaks, et võimaldada talupidajatele sissetuleku kaotuse eest paremat hüvitist või muude meetmete võtmist turu

tasakaalu saavutamiseks;

14. palub komisjonil võtta õigusakti ettepaneku koostamisel arvesse WTO vaekogu tulemusi; loodab sellega seoses, et dokumendis esitatakse lahendused C-suhkru tuleviku kohta; kutsub komisjoni muuhulgas üles võtma kiiresti meetmeid suhkrutarbimise alternatiivsete väljundite väljatöötamiseks, et pakkuda ühenduse toodangule uusi turuväljavaateid, eriti võimaluste osas, mida pakub biokütuste väljatöötamine; palub komisjonil lisaks uurida suhkru biokütusena kasutamise võimalikke majanduslikke ja ökoloogilisi aspekte;
15. nõuab sotsiaal- ja keskkonnastandardite kohaldamist nii toiduks kui ka biokütuseks mõeldud suhkru tootmisel, sealhulgas vähemalt põllumajandus- ja keskkonnanõuete vastastikuse järgimise reeglitest ja laiendatud külvikordadest kinnipidamist, mis võimaldaks talupidajatel kaasa aidata pinnase taastamisele, et tagada põllumajanduse multifunktsionaalsus ka suhkrutootmises;
16. on arvamusel, et prognoositavaid sissetulekukaotusi ei hüvitata piisavalt; teeb ettepaneku, et lõikes 4 nimetatud piirhinna languse puhul säilitataks komisjoni poolt esialgu ette nähtud assigneeringud ning need eraldataks sihtotstarbeliselt suhkrupreedikasvatatajatele, et oleks võimalik viimastele kaotusi hüvitada võimalikult rahuldaval määral; palub lisaks komisjonil tagada, et hindade alandamise eest hüvitiste arvutamisel võetaks tuletatud hindu arvesse nendes liikmesriikides, kus sellised hinnad kehtivad;
17. loodab, et osa lõikes 8 osutatud vahenditest või muudest erivahenditest on võimalik eraldada sihtotstarbeliselt talupidajate sissetulekuks hüvitisena nende tarneõiguste kaotuse eest ja selleks, et aidata neil ümber lülituda muudele tegevustele; nõuab samal ajal sotsiaalkindlustusmeetmete vastuvõtmist töötajate jaoks, keda mõjutab suhkruvabrikute sulgemine;
18. kiidab heaks komisjoni võetud kohustuse äärepoolseimate piirkondade erikohtlemise kohta; avaldab siiski kahetsust turustustoetuse kaotamise üle; nõuab nimetatud mehhanismi taaskehtestamist ja sissetulekukaotuste täielikku hüvitamist, et võtta tegelikult arvesse äärepoolseimate piirkondade eriomaseid halvemusi;
19. loodab, et komisjon hindab hoolikalt tootmise olukorda ELi ebasoodsates piirkondades ja määrab kindlaks vajalikud meetmed hoidmaks ära suhkrupreedikasvatuse kadumist nendes piirkondades reformi tagajärjel;
20. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima hoolikalt suhkrurežiimi eelseisva reformi tulemusena toimuva vabrikute võimaliku sulgemise sotsiaalseid tagajärgi ning võtma asjakohaseid meetmeid, kui sotsiaalkavad ei ole rahuldavad;

Reformi välisaspektid

21. tuletab meelde, et liidu võime juhtida suhkrupakkumist oma turul on suhkruturu ühise korralduse tasakaalu ja elujõulisuse seisukohast olulise tähtsusega;
22. nõuab tungivalt, et komisjon reageeriks AKV riikide ja vähimarenenud maade taotlustele ja kaaluks EBA-algatuse reguleerimismeetodi väljatöötamist, mis võimaldaks Euroopa

Liidul säilitada võime pakkumist juhtida ja vältida ühenduse tootmistaseme muutumist uue ühise turukorralduse poolt pealesunnitud muutujaks; soovib anda selle valemiga loodaks impordikvootide koguselise seire vahendid, mille võiks korrapärase ajavahemike järel üle vaadata, võttes aluseks EBA algatuse tegeliku mõju asjaomaste riikide arengule, eelkõige kohaliku tööhõive ja tootmise osas; teeb ettepaneku, et nimetatud kvoodid peaksid olema sellisel tasemel, mis võimaldab muude toiduainete tootmist riigi enda vajaduste rahuldamiseks;

23. nõuab, et komisjoni õigusakti ettepanekuga muudetak스 võimatuks kolmandate riikide suhkru mis tahes eksport Euroopa Liitu vähimarenenud maade kaudu;
24. nõuab, et imporditud suhkru tootmisel kohaldataks samu sotsiaal- ja keskkonnastandardeid nagu suhkru tootmisel ELis; teeb ettepaneku, et kui tarnijariigid neid standardeid ei järgi, kehtestatakse imporditud suhkrule maks, mis suunatakse loodavasse ELi fondi inimväärilise ja keskkonnasõbralikku põllumajanduse edendamiseks suhkrutarnivates arengumaades;
25. palub komisjonil viivitamata kehtestada Lääne-Balkani maadele kvoodid, mis põhinevad nõuetekohaselt kinnitatud ajaloolistel andmetel tagamaks, et need kvoodid ei ületa sisemaise tootmise ja tarbimise puhassaldot ning järelikult välistavad võimaluse suhkrut ELi reeksportida;
26. palub komisjonil täiustada kontrollisüsteeme, mis on sisse seatud päritolureeglite täitmise kontrollimiseks, eelkõige kuna tänu EBA skeemile paranenud juurdepääs Euroopa turule võib tuua kaasa hinnaerinevusi, mis võivad õhutada pettust;
27. palub komisjonil pakkuda välja asjakohaseid meetmeid, et abistada AKV riike, kes sõltuvad olulisel määral suhkru ekspordist ELi, nende majandusliku baasi mitmekesistamisel;
28. palub komisjonil jälgida, et Euroopa Liidu seisukoht WTO raames peetavatel läbirääkimistel kajastaks käimasolevat reformi ja tulevased mitmepoolsed kohustused ei nõuaks uut reformi, mille tagajärjel tootjad peaksid kaks korda maksuma;
29. nõuab tungivalt, et komisjon kaaluks reformi mõju eelkõige Brasiilias, kus suhkrutootmine ja -töötlemine on mõnede üksikute inimeste kontrolli all, kahjustades paljusid, kes töötavad suhkrupõldudel ja -vabrikutes; leiab, et ELil on moraalne kohustus tagada, et tema reformid ei soodustaks Brasiilias suhkrutootmisel viljeldavat mittesäästvat latifundiumi-meetodit;
30. kutsub komisjoni üles pidama läbirääkimisi Euroopa suhkruturu ühise korralduse reformi sidumiseks sarnaste suhkruturu korralduse reformidega teistes riikides, eelkõige Ameerika Ühendriikides;
31. palub komisjonil teha kõik vajaliku selleks, et saavutada WTO raames rahvusvahelised kokkulepped suhkru tootmise ja hindade kontrolli kohta;
32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile ja nõukogule.